

Rembrandt & Van Gogh

Yaxın dostların bildiyi kimi, mən holland rəssəmlərini əsasən Rembrandt, Van Gogh və Yan Stenin əsərlərini çox sevirəm. Nəyin ki, sevirəm, bəyənirəm bu əsərlərdən ibrət alıram, öyrənirəm. Əziz oxucu, bu yazıda icazə versəniz məşhur holland rəssəmlərinin əsərlərində biznes-marketing elementləri barədə fikirlərimi Sizinlə paylaşardım.

Əlbəttə, ilk olaraq ordan başlayım ki, Yevlaxda nə Rembrant, nə də Van Gong tanımamışam. Ümumiyyətlə özümdə “düz xətt” çəkə bilmirəm, sözün açığı heç çəkməyə marağımda olmayıb. Amma son 5 ildə rəsm əsərləri, əsasən Holland rəssəmlərinin əsərləri mənim çox xoşuma gəlməyə başlayıb. Hətta bu əsərlərə baxmaq üçün Amsterdanda, Parisdə və ya Milanda muzeylərdə olmuşam.

Holland rəssəmlərinin əsərləri öz həqiqiliyi, insani hisslərin yüksək hiss edildiyinə görə mənə daha yaxındır, elə bil. Onların içərisində Rembrant və Van Gong demək olar ki, şah əsərlərdir.

Rembrant əsərlərində çox sadə məntiq var, hər bir element, hər bir detal dəfələrlə düşünülmüşdür. Rembrantın gücü detallardadır. Məhz işıqlarla doğru “oynamaq” bütün holland rəssəmlərinin əsas üstünlüyü olsada Rembrandt əsərlərində bu pik nöqtədə olur. Dahi rəssamın əsərlərində yalnız işıq deyil, insanların emosiyasında çox dərin izah edilir. Fikir verin: Rembrandt öz əsərlərinin üzərində heç bir şəkildə “kobudluq” hiss edilmir.

Amma diqqət edin. Rembrant əsərlərində dini elementlər çox dərin təsvir edilir. Bibliyada olan 10-larla mövzular Rembrandt tərəfindən izah edilir, orda olan hadisələrin ən əsas anlarını tutur və özünə xas olan dəqiqliklə bunu izah edir. O vaxtlar, bu demək olar ki, inqilab idi, çünki hamı bibliyanı toxunulmaz hesab edirdi. Rembrandt reliqiyadan çox çəkirdi, amma reliqiyanı sevmirdi. Dini mövzular onu populyar

etdi, amma əsas pul qazanmaq yeri əlbəttə ki, avtoportretlər idi.

Rembrandt Amsterdama köçdükdən sonra özünün şah istiqaməti olan "ışıqla oynamağı" daha çox etməyə başladı. Rəssəm işığı portretin bir tərəfinə çəkmirdi, o öz əsərlərində işıqları demək olar ki, paylayırdı. Bu əsərlərdə hadisələri dahada önə çıxarırdı. Rembrantın bütün dövrlərdə ən fərqləndirici cəhəti işıqlardan canlı istifadə edə bilmə və dəqiqlik olub... bəs Van Gong?!

Sizdən nə gizlədim, [Van Gong əsərlərini](#) mənə daha çox sevirəm. Bilirsiniz niyə?! Çox sadə səbəbi var. Van Gong öz əsərlərində süni heçnə etməyib. Rəssəm Rembrantdan fərqli olaraq yabani gözəlliyi önə çıxarıb. Əgər Rembrandt və ya digər klassik Holland rəssəmləri hansısa bir portretin və rəsmi işləməsi üçün hansısa aylarla işləyirdilərsə, Van Gongda bu daha sadə – təbii olurdu. Van Gong əsərlərində rəssəmin o an olan hissləri ortaya çıxır. Van Gong "maska" taxmırdı (!)

Əgər Rembrandt öz vaxtının ən imkanlı (varlı, bahalı) rəssamı olubsa, Van Gong demək olar ki, öz əsərlərindən pul qazanmayıb. Rembrandt vaxtının ən güclü kolleksioneri olduğu halda, Van Gong demək olar ki, maddi cəhətdən yaşamaq uğrunda mübarizə aparıb. Bəs Sizcə niyə!? Niyə van Gong əsərləri o vaxt sevilirdi?

Van Gong sağlığında bir dənədə olsun əsər sata bilmədiyi halda, ölümündən sonra demək olar ki, dünyanın bahalı əsərlərinin sahibi olur. Rəssamın muasirləri onu heç vaxt başa düşə bilmir, çünki Van Gong "külək qarşı" gedir. Van Gong əsərlərində [Vabi Sabi nəzəriyyəsi](#) çox bariz görünür.

Van Gong əsərlərində çox güclü rəng kontrastları olur. Məsələn, sarı rəng, mor rəng və s. Səbəb çox sadədir, həmin zamanlarda rəssəm öz çətinliklərini ifadə edir. Van Gong bilərəkdən palitranı "qaşıyır", rəsm daha mənalı olsun. Əsərlərdə olan rənglər, ümumi təsvir, rəssamın epilliyasiya

xəstəliyindən xəbər verir.

Əziz oxucu, yuxarıda yazılanlardan muasir biznes üçün çoxlu dərslər çıxarmaq olar. Siz mükəmməl biznes ideya ilə, əla bir iş qura bilərsiniz. Amma bazar buna hazır deyilsə, bu lazımsızdır. Van Gong etdikləri o vaxt üçün bazara lazım deyildi. Bazar rahatlığı, gözəlliyi sevir, bazar narahat, qəliz yenilikləri həzm edə bilmir.

Əgər Rembrandt əsərlərində o vaxtın rəsm səvərləri daha mükəmməli, daha gözəli görə bilirdisə, Van Gong öz əsərlərində sadəcə öz istedadını ortaya qoyurdu. Van Gong müştəri ehtiyaclarını deyil, öz gücünü, istedadını göstərirdi. Rembrandt isə istedadından istifadə edib gözəllik yaradır. Bu gözəllik hamı tərəfindən sevilir. Onun əsərləri alınır, sifariş verilirdi, Van Gong isə başa düşülmürdü.

Əslində rəsm mənim muasir dövrdə bir xobbimə çevrilib. Boş vaxtlarım olduqda kompyuter qarşısında oturub məişət janrında çəkilən əsərlərə baxıram, hansısa xarici səfərdə olduqda ilk vaxtım olan ki, muzeylərdə belə əsərlər axtarıram. Çox sevirəm, bu istiqaməti. Həmdə nə gizlədim, bu əsərlərdən, bu şəxsiyyətlərin həyatlarından özüm üçün dərs çıxarmağı çalışıram. Bilirəm... bilirəm ki, bu bloq postdan çoxlarınız narazı qalacaq, amma mənə daha dərin düşünsək özümüz üçün nələrisə tapa bilərik, hə!?

P.S. Əziz oxucu, əgər vaxtınız olsa Van Gong əsərlərini mütləq incələyin, əsasənda "kartof yeyənlər" əsərini baxın. Çox xoşunuz gələcək!

ƏLAVƏ OXUMAQ ÜÇÜN:

- [Ardıcılılıq barədə](#)
- [Hər bir peşə gözəldir](#)
- [daim ORUC olaq](#)
- [Biliyin 3 növü](#)